

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 20.4.2005
COM(2005) 154 definitief

2005/0064 (SYN)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1466/97 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Tijdens zijn bijeenkomst in Amsterdam op 17 juni 1997 heeft de Europese Raad overeenstemming bereikt over een conform de beginselen en procedures van het Verdrag tot stand te brengen stabiliteits- en groeipact. De Europese Raad heeft in juni 2004 evenwel vastgesteld dat de transparantie van en de nationale zeggenschap in het begrotingskader van de EU dienen te worden vergroot en dat de uitvoering van de regels en bepalingen ervan moet worden verbeterd. Op 3 september 2004 heeft de Commissie een mededeling getiteld “Versterking van de economische governance en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van het stabiliteits- en groeipact” gepubliceerd, waarin zij de krachtlijnen schetste voor de toekomstige opzet van het stabiliteits- en groeipact en voorstelde de economische onderbouwing ervan te verstevigen, de geloofwaardigheid ervan te vergroten en strenger toezicht te houden op de naleving ervan.

Naar aanleiding van de mededeling van de Commissie hebben de Raad en de Commissie besprekingen aangeknoopt teneinde een consensus te bereiken over een hervorming van het stabiliteits- en groeipact. Op 20 maart 2005 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een verslag met als titel “De uitvoering van het stabiliteits- en groeipact verbeteren”. In zijn verslag heeft de Raad aandacht geschonken aan de verbetering van de governance van en de nationale zeggenschap in het begrotingskader, aan de versterking van de economische onderbouwing en de doeltreffendheid van het pact, zowel wat zijn preventieve als correctieve instrumenten betreft, aan het waarborgen van de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn, aan het bevorderen van de groei en aan het voorkomen van buitensporige lasten voor de toekomstige generaties.

Op 22 en 23 maart 2005 heeft de Europese Raad dit verslag bekrachtigd en verklaard dat het een bijwerking en aanvulling vormt van het stabiliteits- en groeipact, dat bestaat uit de Verordeningen (EG) nr. 1466/97 en nr. 1467/97 van de Raad en de resolutie van de Europese Raad van 7 juli 1997 betreffende het stabiliteits- en groeipact.

In de door het voorzitterschap opgestelde conclusies van de Europese Raad van 22 en 23 maart 2005 wordt de Commissie verzocht voorstellen in te dienen tot wijziging van de verordeningen van de Raad in de zin van het verslag van de Raad, waarin deze zijn voorkeur uitspreekt voor het aanbrenge van zo min mogelijk wijzigingen in de bestaande verordeningen.

2. Afgezien van de wijzigingen die uit de bovenvermelde consensus voortvloeien, wordt er ook een aantal wijzigingen van overwegend technische aard in Verordening (EG) nr. 1466/97 aangebracht om deze in overeenstemming te brengen met het verslag van de Raad. De ervaring heeft met name geleerd dat de termijnen voor de evaluatie van de stabiliteits- en convergentieprogramma's door de Raad te krap zijn. Om die reden wordt dan ook een verlenging ervan voorgesteld.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1466/97 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 99, lid 5,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Volgens de procedure van artikel 252 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het stabiliteits- en groeipact bestond aanvankelijk uit Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid², Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de procedure bij buitensporige tekorten³ en de resolutie van 17 juni 1997 betreffende het stabiliteits- en groeipact⁴. Het stabiliteits- en groeipact heeft zijn nut bewezen bij het in de hand houden van de begrotingstekorten en op deze wijze bijgedragen tot een hoge mate van macro-economische stabiliteit met een lage inflatie en lage rentetarieven, hetgeen noodzakelijk is voor een duurzame groei en het scheppen van werkgelegenheid.
- (2) Op 20 maart 2005 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een verslag met als titel “De uitvoering van het stabiliteits- en groeipact verbeteren”, dat erop gericht is de governance van en de nationale zeggenschap in het begrotingskader te verbeteren door middel van de versterking van de economische onderbouwing en de doeltreffendheid van het pact, zowel wat zijn preventieve als correctieve instrumenten betreft, de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn te waarborgen, de groei te bevorderen en buitensporige lasten voor de toekomstige generaties te voorkomen. De Europese Raad heeft dit verslag bekrachtigd in zijn conclusies van 23 maart 2005⁵, waarin wordt verklaard dat het verslag een bijwerking en aanvulling vormt van het stabiliteits- en groeipact.

¹ PB C [...].

² PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

³ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6.

⁴ PB C 236 van 2.8.1997, blz. 1.

⁵ Zie bijlage 2 bij de conclusies van de Europese Raad van 22-23 maart 2005.

- (3) Het stabiliteits- en groeipact moet worden versterkt en de uitvoering ervan moet worden verduidelijkt teneinde de coördinatie van en het toezicht op het economisch beleid te verbeteren. Daarbij dient naar behoren rekening te worden gehouden met de veranderende omstandigheden, in het bijzonder met de toegenomen economische heterogeniteit in een Gemeenschap met 25 lidstaten en met de te verwachten demografische veranderingen.
- (4) Verordening (EG) nr. 1466/97 moet worden gewijzigd om volledige uitvoering te kunnen geven aan de overeengekomen verbetering van de tenuitvoerlegging van het stabiliteits- en groeipact.
- (5) De naleving van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn zal de lidstaten in staat stellen normale conjunctuurschommelingen op te vangen maar het overheidstekort toch onder de referentiewaarde van 3% van het BBP te houden en tevens snelle vorderingen te maken op weg naar de budgettaire houdbaarheid. Met inachtneming hiervan zal deze doelstelling ruimte laten voor budgettaire armslag, en in het bijzonder voor openbare investeringen.
- (6) De begrotingsdoelstellingen op middellange termijn van de individuele lidstaten moeten worden gedifferentieerd om rekening te houden met de uiteenlopende economische en budgettaire omstandigheden en vooruitzichten. De landenspecifieke begrotingsdoelstellingen op middellange termijn dienen te worden vastgesteld en op gezette tijden te worden herzien door de Raad op aanbeveling van de Commissie.
- (7) Lidstaten die de begrotingsdoelstelling op middellange termijn nog niet hebben bereikt, moeten een minimale jaarlijkse verbetering van hun conjunctuurgezuiverde begrotingssaldo ongerekend eenmalige en tijdelijke maatregelen nastreven. In goede economische tijden moet de verbetering groter zijn, in slechte tijden mag de verbetering beperkter zijn.
- (8) Bij de bestudering en de bewaking van de stabiliteits- en convergentieprogramma's en vooral van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn of het aanpassingstraject in de richting van die doelstelling, dient de Raad rekening te houden met de tenuitvoerlegging van grote structurele hervormingen met rechtstreekse kostenbesparende effecten op lange termijn, mede door verhoging van de potentiële groei, en bijgevolg met een verifieerbare invloed op de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn. Te dien einde moeten de stabiliteits- en convergentieprogramma's een beschrijving van de grote structurele hervormingen bevatten, alsook een veelomvattende en gedetailleerde analyse van het kwantitatieve effect in de tijd van deze hervormingen op de begrotingssituatie.
- (9) De vastgestelde termijnen voor het onderzoeken van de stabiliteits- en convergentieprogramma's door de Raad zijn te krap en dienen te worden verlengd.
- (10) Verordening (EG) nr. 1466/97 dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 1466/97 van 7 juli 1997 wordt als volgt gewijzigd:

1) het volgende artikel 2 bis wordt ingevoegd:

“Artikel 2 bis

In het kader van de procedure van artikel 99, lid 2, van het Verdrag worden voor elke lidstaat middellangetermijndoelstellingen vastgesteld om te komen tot begrotingssituaties die vrijwel in evenwicht zijn of een overschot vertonen. Deze begrotingsdoelstellingen op middellange termijn worden op gezette tijden aan een nieuw onderzoek onderworpen en indien nodig herzien. Deze landenspecifieke begrotingsdoelstellingen op middellange termijn worden zodanig vastgesteld dat de lidstaten in staat zijn normale conjunctuurschommelingen op te vangen maar het overheidstekort toch onder de referentiewaarde van 3% van het BBP te houden, snelle vorderingen te maken op weg naar de budgettaire houdbaarheid en, met inachtneming hiervan, ruimte te laten voor budgettaire armslag, in het bijzonder voor openbare investeringen.”;

2) artikel 3, lid 2, wordt als volgt gewijzigd:

a) punt a) komt als volgt te luiden:

“a) het aanpassingstraject met het oog op het bereiken van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn voor het overschot/tekort van de overheid en de verwachte ontwikkeling van de schuldquote van de overheid;”;

b) punt c) komt als volgt te luiden:

“c) een beschrijving van de budgettaire en andere economische beleidsmaatregelen die worden genomen en/of voorgesteld om de doelstellingen van het programma te bereiken, en, voor zowel de belangrijkste begrotingsmaatregelen als grote structurele hervormingen, een veelomvattende en gedetailleerde analyse van het kwantitatieve effect ervan op korte, middellange en lange termijn op de begrotingssituatie;”;

3) artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) de eerste alinea van lid 1 komt als volgt te luiden:

“1. Op basis van evaluaties van de Commissie en het bij artikel 114 van het Verdrag ingestelde comité toetst de Raad in het kader van het multilateraal toezicht op grond van artikel 99 of het in het programma geschetste aanpassingstraject voldoende ambitieus is, of de economische veronderstellingen waarop het programma gebaseerd is, realistisch zijn en of de genomen en/of voorgenomen maatregelen afdoende zijn om het nagestreefde aanpassingspad in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn te kunnen volgen. Bij de beoordeling van het aanpassingspad in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn gaat de Raad na of de betrokken lidstaat een minimale jaarlijkse verbetering

van zijn conjunctuurgezuiverde begrotingssaldo ongerekend eenmalige en tijdelijke maatregelen nastreeft en of in goede economische tijden op een grotere verbetering wordt gemikt. De Raad houdt tevens rekening met de tenuitvoerlegging van grote structurele hervormingen met rechtstreekse kostenbesparende effecten op lange termijn, mede door verhoging van de potentiële groei, en bijgevolg met een verifieerbare invloed op de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn.”;

b) in lid 2 worden de woorden “twee maanden” vervangen door de woorden “drie maanden”;

4) artikel 7, lid 2, wordt als volgt gewijzigd:

a) punt a) komt als volgt te luiden:

“a) het aanpassingstraject met het oog op het bereiken van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn voor het overschot/tekort van de overheid en de verwachte ontwikkeling van de schuldquote van de overheid; de middellangetermijndoelstellingen voor het monetaire beleid; de relatie tussen deze doelstellingen en prijs- en wisselkoersstabiliteit;”;

b) punt c) komt als volgt te luiden:

“c) een beschrijving van de budgettaire en andere economische beleidsmaatregelen die worden genomen en/of voorgesteld om de doelstellingen van het programma te bereiken, en, voor zowel de belangrijkste begrotingsmaatregelen als grote structurele hervormingen, een veelomvattende en gedetailleerde analyse van het kwantitatieve effect ervan op korte, middellange en lange termijn op de begrotingssituatie;”;

5) artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) de eerste alinea van lid 1 komt als volgt te luiden:

“1. Op basis van evaluaties van de Commissie en het bij artikel 114 van het Verdrag ingestelde comité toetst de Raad in het kader van het multilateraal toezicht op grond van artikel 99 of het in het programma geschetste aanpassingstraject voldoende ambitieus is, of de economische veronderstellingen waarop het programma gebaseerd is, realistisch zijn en of de genomen en/of voorgenomen maatregelen afdoende zijn om het nagestreefde aanpassingspad in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn te kunnen volgen. Bij de beoordeling van het aanpassingspad in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn gaat de Raad na of de betrokken lidstaat een minimale jaarlijkse verbetering van zijn conjunctuurgezuiverde begrotingssaldo ongerekend eenmalige en tijdelijke maatregelen nastreeft en of in goede economische tijden op een grotere verbetering wordt gemikt. De Raad houdt tevens rekening met de tenuitvoerlegging van grote structurele hervormingen met rechtstreekse kostenbesparende effecten op lange termijn, mede door verhoging van de potentiële groei, en bijgevolg met een verifieerbare invloed op de houdbaarheid van de openbare financiën op lange termijn.”;

- b) in lid 2 worden de woorden “twee maanden” vervangen door de woorden “drie maanden”;
- 6) de in de verordening voorkomende verwijzingen naar artikel 103 worden gelezen als verwijzingen naar artikel 99.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...]

Voor de Raad
De Voorzitter
[...]